

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД №Р-109-518/16.12.2025

НА РЕКТОРА НА МУ-ВАРНА

СТАНОВИЩЕ

от професор д-р Цветелина Валентинова Митева, д. м.

**Ръководител катедра „Обща медицина, съдебна медицина и
деонтология”**

Факултет „Обществено здраве”

на Медицински Университет – Плевен

по процедура за придобиване на ОНС „доктор“ по докторска програма „Обща медицина”, професионално направление 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина

Автор: д-р Ивелина Людмилова Христова-Николова

Тема: Вродени аномалии на отделителната система при деца до 3-годишна възраст

Научен ръководител: Проф. д-р Валентина Маджова, д.м., Медицински Университет “Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният ми за рецензиране дисертационен труд е предназначен за обсъждане от научно жури, определено със заповед №Р-109-518/16.12.2025 на

Ректора на МУ-Варна. Получих всички необходими документи по процедурата.

Д-р Николова е завършила Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов“ гр. Варна като магистър по медицина през 2019г., придобива специалност „Обща медицина“ в системата на здравеопазването към Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов“ гр. Варна от през 2023 г. През 2019 г. става асистент към к-ра “Обща медицина“ на МУ-Варна, а от 2020 г. е зачислена като докторант в редовна форма на обучение към същата катедра. От 2019 г. работи и като лекар в АИППМП – д-р Ваня Александрова.

2. Актуалност на тематиката

Проучването е насочено към основните причини за вродени аномалии на отделителната система /ВАОС/, ранното им откриване, проследяване и превенция на риска от развитие на хронично бъбречно заболяване и съпътстващите го усложнения. Идентифицирането и елиминирането на рисковите фактори за развитието на ВАОС, провеждането на профилактика, лечението и проследяването са съвместна задача на общопрактикуващия лекар, детския нефролог, уролог, акушер-гинеколог и родителите. От особено значение за ранната превенция са знанията и нагласите на родителите за тези заболявания. Липсата на адекватна информираност на родителите относно инфекции на пикочните пътища, може да доведе до затруднение и забавяне в поставянето на диагнозата и провеждането на лечение.

3. Познаване на проблема

Докторантката познава добре представяния проблем. Анализирани са 407 литературни източника, от които само 6 на български език. Проученият литературен материал е представен аналитично и задълбочено, което показва умения за извършване на компетентен анализ на използваната литература.

4. Методика на изследването

Основните методи за събиране на информацията са социологичен статистически и документален, които са често използвани при подобни проучвания и съответстват на заложената цел. Социологичният метод включва провеждането на две срезови епидемиологични проучвания сред 292 родители на деца до 3 – годишна възраст и 96 общопрактикуващи лекари, обслужващи пациенти от 0 до 3 – годишна възраст в област Варна.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд е структуриран правилно като съдържа всички общоприети раздели и части. Онагледен е със 71 таблици и 60 фигури. Литературният обзор е в достатъчен обем и добре представен.

Целта на настоящия труд е да се проучат познанията и практиките на ОПЛ при съмнение за вродена аномалия на отделителната система, както и информираността на родителите за първи признаци на уроинфекция и отношението им към скринингови изследвания по програма „ Детско здравеопазване“. Ясно и конкретно са определени задачите на изследването.

Изследователските методи, схемата на провеждане на проучването и методите за определяне на участниците са подходящо избрани и описани.

Дисертационният труд е написан в ясен научен стил, добър езиков изказ и коректна терминология. Таблиците и граfiците са оформени ясно и подпомагат разбирането на резултатите.

Резултатите от изследванията показват, че подобряването на ранната диагностика на вродените аномалии на отделителната система, ще доведе до осъществяване на ефективна грижа за бъбречното здраве на децата и забавяне на развитието на хронично бъбречно заболяване, съпътстващите го усложнения и ранна смъртност, предизвикана от него. Установена е липса на информация на национално ниво за патология на отделителната система и в частност вродени аномалии сред децата. Установен е и висок брой засегнати от проблема - над $\frac{3}{4}$ от анкетиранияте ОПЛ в практиката си имат деца с ВАОС. Доказана е статистически значима зависимост между наличието на ВАОС при деца, когато има родители с такъв проблем, когато има здравословни проблеми по време на бременността на майката, както и съчетанието на проблемас други аномалии при децата. При 55.1% от родителите липсва информация за първи симптоми на уроинфекция в детска възраст, а 74% от тях не са информирани за възможни усложнения от заболявания на отделителната система.

Изводите са кратки, точни и ясни. Отчетена е нуждата от създаване на педиатричен регистър за вродени аномалии на отделителната система, хронично бъбречно заболяване, хронична бъбречна недостатъчност, бъбречно-заместителна терапия и бъбречна трансплантация, който би бил много полезен за превенцията на сериозните усложнения при тази група деца. Предложен е удобен и лесен за използване алгоритъм за ранна диагностика и поведение на ОПЛ за ВАОС в детска възраст.

Приносите на дисертацията са многопосочни. Сред тях могат да се открият такива с оригинален характер - провеждане за първи път на проучване за ВАОС сред педиатричната популация, ролята на ОПЛ и родителите за откриване и мениджмънт на тази патология, разработване на практически алгоритъм за ранна диагностика и поведение на ОПЛ за ВАОС в детска възраст

и приноси с потвърдителен характер - потвърждава се основната роля на ВАОС за развитие на хронични бъбречни заболявания в ранна възраст, ролята на скрининговите изследвания и клиничните практики на ОПЛ за ранното диагностициране на ВАОС, нуждата от по-ранно провеждане на скринингови изследвания, нуждата от обучения за повишаване на информираността на родителите, свързани с първи симптоми на патология на отделителната система в детска възраст и необходимостта от разработване на национален педиатричен регистър за ВАОС и хронични бъбречни заболявания.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта.

Публикациите на д-р Ивелина Христова-Николова отчитат основните резултати от направените изследвания. Докторантката е представила пет пълнотекстови публикации, три от които в списание със SJR и е реализирала едно участие в научна конференция, свързани с дисертационния труд.

Авторефератът отговоря на нормативните изисквания.

Дисертационният труд на д-р Ивелина Христова - Николова отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна. Той съдържа научни и приложни резултати, които представляват принос в науката и показва, че кандидатката притежава необходимите теоретични знания и професионални умения за самостоятелно провеждане на научно изследване по научна специалност Обща медицина.

Предвид тези обстоятелства считам, че представеният дисертационен труд отговаря на всички нормативни изисквания и подкрепям присъждането на научната и образователна степен „Доктор“ на д-р Ивелина Христова-Николова.

12.02. 2026 г.

Изготвил становището:

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

Проф. д-р Цветелина Валентинова, д.м